

การเขียนบทคัดย่อ

Abstract Writing

ประสาธ นื่องเฉลิม

Prasart Nuangchalerm

บทคัดย่อ

การเขียนบทคัดย่อเป็นการเรียบเรียงและสรุปรวบยอดประเด็นสำคัญจากรายงานการวิจัย มีการนำเสนอด้วยความเรียงที่เรียบง่าย ใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน ถูกต้อง และสามารถสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านด้วยเนื้อหาสาระทางการวิจัย

คำสำคัญ : การเขียนบทคัดย่อ, การเขียนเชิงวิชาการ

ABSTRACT

Abstract writing is passage that be shown significant concept in research report. It seems to reader in terms of easy to understand, effective communication, and make sense of research between writer and reader.

Keywords : abstract writing, academic writing

บทนำ

การเรียนรู้ของมนุษย์ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาในความหลากหลายของวิธีการและเครื่องมือเข้าถึงความรู้ความจริง เราคงมีอาจปฏิเสธได้ว่าการปฏิวัติทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ย่อโลกของการสื่อสารให้แคบลง การสื่อสารผ่านรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น เสียง รูปภาพ ข้อความ ล้วนได้รับการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ในขณะที่เดียวกันการผลิตความรู้ต่างๆ ก็มีเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งสิ่งที่สำคัญช่วยให้ผู้คนทั่วโลกสามารถสื่อสารถึงกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และถ่ายทอดวิทยาการต่างๆ มักพบในงานเขียนเชิงวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายงานการวิจัยหรือบทความวิจัยที่น่าเสนอองค์ความรู้ที่เป็นข้อค้นพบของผู้เขียน

รายงานการวิจัยอาจมีปริมาณของเนื้อหาสาระมากจนทำให้ผู้อ่านต้องลงลึกในรายละเอียดทุกช่วงเวลาในการอ่านมากเกินไป ดังนั้น เพื่อให้เป็นตามหลักการสากลของการสื่อความหมายที่กระชับ ชัดเจน และถูกต้อง จึงจำเป็นที่จะต้องเขียนสรุปรวบยอดประเด็นสำคัญจากการวิจัยในรูปแบบของบทคัดย่อ และนอกจากนี้ผู้เขียนอาจนำเสนอข้อค้นพบจากงานวิจัยผ่านรูปแบบของบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านแวดวงวิชาการสาธารณะ บทคัดย่อจึงเป็นการเรียบเรียงและสรุปรวบยอดประเด็นสำคัญ นำเสนอด้วยความเรียงที่เรียบง่ายทำให้ผู้อ่านเข้าใจกรอบเนื้อหาด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว

การเขียนบทคัดย่อจึงเป็นงานเขียนที่ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ ทั้งนี้ เนื่องจากว่า ผู้เขียนจะต้องนำเสนอเนื้อหาสาระที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย นำเสนออย่างเป็นลำดับขั้นตอน สื่อความหมายอย่างเชื่อมโยงและตรงประเด็น สื่อสารสิ่งที่เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพจนผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่ต้องการนำเสนอด้วยระยะเวลาอันจำกัด บทคัดย่อยังเป็นสารสนเทศที่ช่วยให้ผู้อ่านสามารถตัดสินใจ

ได้ว่าจะอ่านรายงานการวิจัยหรือบทความวิจัยทั้งหมดหรือไม่ และประเด็นที่สำคัญคือบทคัดย่อเป็นส่วนที่ปรากฏในฐานข้อมูลต่างๆ ที่นักวิชาการหรือผู้ที่สนใจสามารถสืบค้นและเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

หลักการเขียนบทคัดย่อ

การเขียนรายงานผลการวิจัยนั้น ผู้วิจัยต้องเขียนบทคัดย่อ (Abstract) ไว้ในรายงานการวิจัยหรือบทความวิจัยด้วย ทั้งนี้ หลักสากลของการเขียนบทคัดย่อจะต้องเขียนเป็น 2 ภาษา คือ ภาษาของผู้ทำวิจัยในประเทศนั้น และภาษาอังกฤษ เป็นข้อความที่มีเนื้อหาสาระที่ที่กระชับเข้าใจง่ายด้วยตัวอักษรที่มีจำนวนไม่มาก ซึ่งโดยปกติทั่วไปจะนิยมเขียนไม่เกิน 500 คำ ซึ่งนักวิจัยจะต้องเขียนให้ถูกต้อง เหมาะสม ทั้งภาษาและระเบียบวิธีวิจัย นักวิจัยต้องเขียนบทคัดย่อด้วยศาสตร์และศิลป์ ดังนี้

1. เขียนเนื้อหาสาระที่กระชับ ชัดเจน เข้าใจง่าย และได้ใจความ
2. เขียนแบบความเรียง ถักทอ ร้อยรัดกันอย่างสมดุล
3. เขียนให้ผู้อ่านมองเห็นภาพรวมของงานวิจัย
4. ไม่ควรเขียนเยิ่นเย้อ และไม่ตรงประเด็น
5. ระบุประเด็นที่นำไปสู่การวิจัย ความมุ่งหมาย วิธีดำเนินการ และข้อค้นพบตามลำดับ
6. ไม่ต้องลงรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเลขมากนัก
7. สื่อความหมายด้วยภาษาที่เป็นสากล และคำที่คนทั่วไปนิยมใช้
8. เขียนตามหลักไวยากรณ์ภาษา
  - ภาษาไทยใช้ active voice เช่น นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่ม
  - ภาษาอังกฤษเป็น passive voice เช่น นักเรียนถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง

9. การกำหนดเครื่องหมาย สัญลักษณ์
ที่ไม่จำเป็นต่อการนำเสนอ เช่น “...” , ^0^

หลักการเขียนบทคัดย่อจึงกำหนดไว้เพื่อให้ผู้เขียนได้นำไปปรับใช้และพึงระลึกเสมอว่า การเขียนบทคัดย่อจะต้องสั้นแต่ได้ใจความ หากผู้อ่านต้องการรู้รายละเอียดหรือสนใจมากขึ้น ควรติดตามอ่านในเล่มรายงานการวิจัยหรือบทความวิจัยฉบับเต็ม (Fulltext) ดังนั้น การเขียนบทคัดย่อจึงควรมีความยาวไม่เกินสองหน้ากระดาษ นำเสนอตามรูปแบบของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันกำหนด อาจมี 1-3 ย่อหน้า ทั้งนี้ ให้ผู้เขียนพิจารณาความสละสลวยและวิธีการนำเสนอให้เหมาะสม โดยเริ่มตั้งแต่ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา ความมุ่งหมายของการศึกษา วิธีการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการเก็บข้อมูล และผลการศึกษา

การเขียนบทคัดย่อที่ดีต้องมีการศึกษาและติดตามงานเขียนของนักวิชาการท่านอื่นๆ เป็นประจำ จะทำให้การเขียนบทคัดยอนั้นดูดี มีคุณค่า น่าติดตาม ผู้เขียนจะต้องผสมผสานเนื้อหาสาระต่างๆ ให้เหมาะสมในแต่ละย่อหน้า และที่สำคัญเนื้อหาสาระจากการวิจัยไม่ได้รับการบิดเบือน หลีกเลี่ยงการเขียนซ้ำไปซ้ำมา ถ้าหากเป็นไปได้ไม่ควรมีการอ้างอิงบุคคลหรือหน่วยงานในบทคัดย่อ การเขียนคำย่อต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจโดยหลักสากล และศัพท์ที่ผู้เขียนบัญญัติขึ้นมาเอง ดังนั้น ผู้ที่เขียนบทคัดย่อจึงควรทำความเข้าใจในแนวทางการเขียนที่มีสาระและคุณค่าทางวิชาการ

แนวทางการเขียนบทคัดย่อ

โดยปกติแล้วการเขียนบทคัดย่อจะเป็นส่วนสุดท้ายที่นักวิจัยจะเขียนสรุปความตามสิ่งที่ปรากฏในรายงานการวิจัย ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งจะพัฒนาทักษะการวิจัยของนิสิตนักศึกษา ด้วยการกำหนดรายวิชาวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ หรือปัญหาพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน เรียนรู้ และลงมือทำวิจัย และทำ

ที่สุด ต้องสามารถสื่อสารในสิ่งที่ทำวิจัยออกมาเป็นรูปเล่มและตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการที่สาขานั้นๆ ยอมรับ ก่อนสำเร็จการศึกษาตามเงื่อนไขของแต่ละสถาบัน รวมไปถึงรายงานการวิจัยที่บุคคลหรือหน่วยงานได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย เมื่อดำเนินการเสร็จก็ต้องรายงานต่อผู้ให้ทุนสนับสนุน

เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจและเป็นตัวอย่างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเขียนบทความวิจัย บทความนี้จึงขอยกตัวอย่างประเด็นการเขียนบทคัดย่อสำหรับวิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้ที่กำลังศึกษาแนวทางการเขียนบทคัดย่อได้นำไปปรับใช้ประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งเป็นส่วนย่อยสรุปของ “ข้อสนเทศ” ที่บรรจุอยู่ในวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระช่วยให้ผู้อ่านได้อ่านและทำความเข้าใจอย่างรวดเร็ว และยังเป็นเหมือนสิ่งบ่งชี้คุณภาพของวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ

บทคัดย่อที่ปรากฏในส่วนแรกของเล่มวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระมีเนื้อหาใจความที่สรุปย่อส่วนหลักและส่วนสำคัญ เขียนเป็นไปอย่างมีหลักการและเชื่อมโยง กระชับและโยงใจความ ใช้ถ้อยคำที่มีความหมาย ชัดเจน และตรงประเด็น เนื้อหาสาระครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการ และหลักทางภาษาและที่สำคัญคือการเขียนต้องยึดตามแบบฟอร์ม หัวข้อและโครงสร้างการเขียนให้เป็นไปตามรูปแบบที่สถาบันกำหนด บทความนี้ขอยกตัวอย่างรูปแบบการเขียนบทคัดย่อของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2555) ดังนี้

บทคัดย่อภาษาไทย

บทสรุปสาระสำคัญของ การทำวิทยานิพนธ์/การศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งกล่าวถึงความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีการศึกษา

ค้นคว้า และผลการวิจัยโดยสรุป

- พิมพ์หัวข้อแบบตัวเข้มชิดขอบซ้าย และเริ่มพิมพ์ข้อความห่างจากขอบซ้าย 3.5 เซนติเมตร

- ชื่อเรื่องหากยาวเกินกว่า 1 บรรทัด ในบรรทัดต่อไปให้พิมพ์ตรงกับอักษรตัวแรกของชื่อเรื่องในบรรทัดแรก

- ผู้วิจัยให้ลงชื่อโดยใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงชื่อในหน้าปกใน

- ปริญญา ให้ระบุอักษรย่อของปริญญา เช่น กศ.ม. ศศ.ม. วท.ม. ปร.ด. วท.ด. กศ.ด.

- ผู้ควบคุม ให้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ หรือใช้คำนำหน้านามอย่างอื่นที่เหมาะสมสำหรับ

- ผู้ควบคุมที่ไม่ได้เป็นอาจารย์

- มีข้อความ “มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ปีที่พิมพ์ (ระบุปี พ.ศ.)”

- คำว่า “บทคัดย่อ” อยู่กึ่งกลางหน้าห่างจากปีที่พิมพ์ 1 บรรทัดพิมพ์

- ข้อความของบทคัดย่อจะเริ่มต้นห่างจากคำว่า “บทคัดย่อ” 1 บรรทัดพิมพ์ และย่อหน้าเข้ามา 1.5 เซนติเมตร

ตัวอย่างบทคัดย่อภาษาไทยของวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคมสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู
ผู้วิจัย นางสาวปาริชาติ ประเสริฐสังข์
กรรมการควบคุม รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธน์ เนื่องเฉลิม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลย ภูมิพันธ์
ปริญญา ปริญญาตรี สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์บัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคมดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาบริบทสภาพความต้องการในปัจจุบันของชุมชน ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคม และระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนกับนักศึกษาวิชาชีพครู วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้วิจัยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม จำนวน 74 คน ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและการรับรู้ความสามารถของตนเองระหว่างก่อนและหลังการเรียนโดยใช้สถิติ t-test Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคมมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยการบริการสังคม วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ขั้นตอนการสอน ระบบสังคม หลักการตอบสนองและระบบสนับสนุน เรียกว่า “PCAR MODEL” การเตรียมการ (P - Preparation) การนำเสนอหน้าชั้นเรียน (C – Class Presentation) การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (A - Activity Based Learning) และการสะท้อนความคิด (R - Reflective Thinking) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยการบริการสังคม พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยการบริการสังคม ที่สามารถพัฒนา นักศึกษาวิชาชีพครู ให้เกิดพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและมีพฤติกรรมรับรู้ความสามารถของตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

การสรุปเนื้อหาของการทำงานวิทยานิพนธ์ เป็นภาษาอังกฤษ โดยมีสาระสำคัญเช่นเดียวกับบทคัดย่อภาษาไทย

- พิมพ์หัวข้อชิตขอบซ้าย และใช้หลักเกณฑ์อื่น ๆ เช่นเดียวกับ บทคัดย่อภาษาไทย
- เริ่มพิมพ์ข้อความห่างจากขอบซ้าย 3 เซนติเมตร และชื่อเรื่องที่เป็นภาษาอังกฤษจะต้อง

พิมพ์อักษรตัวแรกของแต่ละตัวด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ยกเว้นคำบุพบท สันธาน และ Article ที่ไม่ใช่คำแรกของชื่อเรื่องให้ใช้ตัวพิมพ์เล็ก

- รูปแบบการพิมพ์ข้อความต่าง ๆ ในบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้ใช้หลักเกณฑ์ เดียวกันกับ บทคัดย่อภาษาไทย

ตัวอย่างบทคัดย่อภาษาอังกฤษของวิทยานิพนธ์

TITLE The Development of Service Learning Instructional Model For Pre-Service Teachers
AUTHOR Miss Parichart Prasertsang
ADVISORS Assoc.Prof.Dr. Prasart Nuangchalem and Asst.Prof.Dr. Chaloeey Pumipuntu
DEGREE Ph.D. **MAJOR** Curriculum Learning and Innovation
UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2013

ABSTRACT

This research aimed to develop instructional model of service learning for preservice-teachers. The methodology of this study consisted of 3 phase as follows : (1) Data, concepts and theories from documents and researches were civil society forum between students and community, studied to synthesize the service learning instructional model. (2) Build an instructional model of service learning and (3) Implement the service learning instructional model with pre-service teachers at College of Education, Roi-Et Rajabhat University. The sampling groups were 74 second year students in the second semester of 2012 academic year who were taking local wisdom course. Data were analyzed by the dependent t-test.

The results showed that there were 6 components of the developed service learning instructional model, i.e. theories/concepts, the principles, service learning, goals and focusing on the model of teaching, syntax, social system, principle of reaction, support system. It was found that there were 4 main procedures of the service learning model in which called "PCAR MODEL" ; Preparation, Class Presentation, Activity-based Learning, and Reflective Thinking. The Implementation of the 4 procedures of the service learning instructional model with pre-service teachers could be developed social responsibility and self-efficacy behaviors as well.

การเขียนบทคัดย่อที่น่าสนใจ น่าอ่าน น่าศึกษา และน่าประทับใจ จึงควรให้ความสำคัญกับรูปแบบการเขียนไม่หยิ่งหย่อนไปกว่าเนื้อหาสาระสำคัญของการวิจัย ผู้เขียนพึงระลึกละเอียดอย่าเขียนแบบที่กักไปเอง หรือลอกวิธีการเขียนบทคัดย่อของคนอื่นมาจนลืมนึกถึงหลักการเขียนตามคู่มือการเขียนบทนิพนธ์ของแต่ละสถาบัน หมั่นศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ ฝึกฝนทักษะการเขียน เรียนรู้หลักไวยากรณ์ และขอคำปรึกษาการเขียนบทคัดย่อที่ดีจากผู้รู้ในสาขาวิชานั้นๆ

นอกจากนี้ ผู้เขียนไม่ควรพึ่งพาโปรแกรมช่วยแปลมากนัก บางครั้งจะพบว่าเนื้อหาทางภาษาที่ได้รับการแปลด้วยโปรแกรมมักจะผิดเพี้ยนและขาดความสมบูรณ์ของประโยค พยายามนึกถึงว่าผู้อ่านไม่รู้อะไรเลย เขียนแล้ว เขาต้องอ่านรู้เรื่องแม้ว่าเรียนมาจากต่างสาขาก็ตาม นึกถึงว่างานเขียนชิ้นนี้อยู่อีกเป็นร้อยปี เขียนงานครั้งนี้ให้ตีเข้าไว้ และเมื่อเผยแพร่ไปแล้วกลับมาแก้ไขใหม่ไม่ได้ ดังนั้น ก่อนลงมือเขียนบทคัดย่อต้องตั้งใจและตั้งใจ ขอให้โชคดีและมีความสุขกับการเขียนบทคัดย่อ

เอกสารอ้างอิง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2555). คู่มือการเขียนบทนิพนธ์ กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. Online available <http://www.grad.msu.ac.th/2012/images/download/reserved/humanities.rar> สืบค้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2556.